

korakal francoski cesar zopet kmalu preko Njemena na Rusko in radi tega bi bila zanj za primer ponovnega prodiranja malenkost, da bi prišlo zlato v zakopani blagajni v roke cesarske vojske.

Napoleon ni nikdar več videl Rusije in njegov zakladnik je vzel skrivnost o skriti blagajni s seboj v grob. O zakopani blagajni Napoleonove armade hočejo znati potomci na ruskih tleh ostalih beguncev nekaj več in trdijo z vso sigurnostjo o več mestih, ki bi naj prikrivala Napoleonove zlatnike.

V bližini kraja Kaunas je tako zvan Napoleonov grič. Ta grič so znosili cesarjevi vojaki skupaj s pomočjo jedilnih skodelic, katere so napolnili z zemljo in je z na ta način nanešenega holmca opazoval Napoleon pohod armade preko Njemena.

V osrčju Napoleonovega grička čaka vstajenja zlati zaklad njegove nesrečne armade, trdijo eni. Strokovnjaki so zopet mnenja, da spadajo govorice o Napoleonovem holmu in o njegovi zlati vsebini v kraljestvo bajk.

Drugi iščejo skrite zlatnike francoske vojske po dolini ob Njemenu, ki se razprostira med tremi svetimi griči, ki so tvorili v starodavnih časih središče nekega bogočastja.

Kopanja za zakladom se vršijo še na raznih drugih mestih, vendar so bila vsa tozadevna prizadevanja do sedaj brezuspešna.

## Dijamant na potovanju.

### Dijamant »Cullinan«.

Dne 27. januarja 1905 je bil paznik prvega dijamantnega rudokopa v Transvaalu v južni Afriki na običajnem preglednem ali kontrolnem obhodu. Postal je pozoren na tajinstveno bleščanje iz prodca. Z žepnim nožem je pričel kopati in je izluščil iz peska dijamant, ki je še danes na celem svetu najtežji: 3025 $\frac{1}{2}$  karata. Kamen so krstili po ravnatelju dijamantne jame na ime »Cullinan« in ga je kupila transvalska vlada za 200.000 angleških funtov. Vlada je podarila dijamant v nebrušenem stanju angleškemu kralju Edvardu VII. ki ga je pustil razrezati na več kosov.

Največji kos, in sicer 516 karatov, krasi žezlo angleške krone pod imenom »Zvezda iz Afrike«.

Neobdelani dijamant »Cullinan« je kazal na zunanji strani pet razpoklin, vrhu tega je bil še po eni strani raven. Radi take zunanosti so sklepali strokovnjaki, da je celi »Cullinan« samo del še večjega dijamanta in bi bilo treba ta manjkajoči del poiskati nekje v bližini prve najdbe.

### Drugi največji dijamant.

Po omenjeni in razglašeni ugotovitvi se je začel 30 letni lov na še skriti del »Cullinana«.

Jakob Jonker je bil star burski farmer. Celih 18 let se je pehal kot iskalec dijamantov za srečo. Ko je postal 62 let star, je hotel opustiti brezuspešni lov na dijamante in se je nameraval naseeliti na majhni kmetiji. Dne 16. januarja 1934 je izpral hud naliiv njegovo dijamantno jamo, v kateri je brskal zamo-

rec. Ko je ponehal naliiv, je zagledal črnc med peskom kakor kurje jajce velik dijamant, ki je bil seve last starega Jonkerja.

Drugi dan po najdbi je bil 726 karatni kamen prodan dijamantni družbi za 63.000 funtov. O tej najdbi trdijo, da bi naj bila drugi del zgoraj opisanega »Cullinana« in je bila ponujena v London za 140.000 funtov, vendar je ni nikdo kupil.

Ko je pa izjavil o dijamantu najznamenitejši poznavalec dijamantov H. W. Chapmon, da je najlepši od vseh dosejanih znanih dragocenih kamnov, je ponudil zanj njujorški draguljar Winston 150.000 funtov.

Američan hoče dijamant ohraniti v celoti; ker bo tehtal brušen 425 karatov, bo drugi največji na svetu. Dijamant so prepeljali iz Londona v Njujork v sirovem stanju, ker je na brušene dijamante v Ameriki zelo visoka carina.

## Številne vrste živali na svetu.

Motil bi se, kdor bi mislil, da zemljo poznamo do zadnjega kotička. Če izvzamemo Evropo, je po vseh drugih delih sveta še vse polno velikih ozemelj, kamor še ni stopila človeška noga. Prav tako pa odkrivajo vedno nove vrste rastlin in živali, kar množi naše znanje o neizčrpnem bogastvu božje narave, zraven nas pa prepričuje, da nikdar ne bomo vedeli za vse.

Leta 1830 je znanost poznala 1200 vrst sesalcev; to število pa je do leta 1881 zraslo na 2300. Leta 1830 so poznali 3600 ptičjih vrst, leta 1881 pa že 11.000. Pri plazivcih je bilo znanih leta 1830 le 543 vrst, leta 1881 pa 3400. Čim manjša je žival, tem več vrst so med tem nanašajo odkrili. Število znanih vrst rib je zrastle v tem času od 3500 na 11.000, mehkužcev od 11.000 na 33.000, mahovnjakov od 40 na 120, lupinarjev od 1290 na 7500, stonog od 450 na 1300, žuželk od 49.100 na 220.150, iglokožcev od 230 na 12.043, črvov od 372 na 6070 itd. Leta 1840 so vsega skupaj poznali kakih 73.588 vrst, leta 1881 pa že 311.653.

Sodiijo, da so po letu 1881 vsako leto odkrili povprečno po 12.000 novih živalskih vrst. Tako bi leta 1909 poznali že 600.000 živalskih vrst. Sedaj pa je, kakor ugotavlja W. Horn, znanih 920.000 vrst živali. Med temi je največ vrst žuželk, namreč 750.000. Najbolj znane so vrste vretenčarjev: sesalcev je 7000 vrst, ptičev 20.000 vrst, rib pa 12.000 do 20 tisoč vrst. Krkonov je kakih 1300 do 1400 vrst, plazilcev pa kakih 4000. Poleg tega poznajo 100.000 vrst izumrlih živali raznih razredov.

## Slepile bombe.

Francoska izumiteljica Kielhaus in Christmas sta izumila nov top, ki izstreljuje v višino z neko posebno svetilno snovjo napolnjene bombe. Ko se te bombe razpočijo, zažari njih polnilna snov s takšno silo, da za nekaj časa oslepi letalca. V tem času izgubi moč nad aparatom, ki trešči na tla in se seveda razbije.

Pri poskusih so doslej z uspehom upo-

rabljali majhne svetlobne sile, ki so na pr. zadostovale, da so družbo plesočih na neki kmetski veselici, v katere bližini so po pomoti oddali strel, vrgle deloma na tla, deloma jo pa tako oslepilo, da so ljudje stali dolgo časa kakor hipnotizirani.

Teoretično ni nobene meje, da bi učinkovitost teh žarkov povečali v poljubno mero. Treba bi bilo zgraditi samo primerne velike topove in bombe, da bi dosegli na pr. svetlobnost pet milijonov sveč. V praksi pa so seveda stroški za takšne priprave tudi tako ogromni, da bi se bržkone vsaka država premislila nabaviti si takšno orožje.

V bistvu je šlo za rešitev starega vprašanja, kako bi letalskim napadom vzeli učinkovitost z ozirom na to, da je še vedno dovolj redek primer, da se letalo z običajnim izstrelkom zadene in spravi na tla. Kielhaus in Christmas sta izpopolnila samo stari način, ki so ga tu pa tam z uspehom uporabljali v svetovni vojni. Tedanje svetilne bombe so s trenutno oslepitvijo letalca v resnici spravile kakšno letalo do tega, da je treščilo na tla, ne da bi ga naravnost zadele. Novi izum daje možnost, da se doseže isti učinek še sigurneje in ob večji razdalji eksplodirajoče bombe od letala. Vprašanje pa je samo to, v koliko bi takšne slepile metode imele kakšen pomen v naših dneh, ko so se letalci naučili krmariti svoje aparate tudi »na slepo«. Kolikor se da posneti iz poročil francoskih listov, sliči snov, ki sta jo uporabila oba izumitelja, po načinu in svetlobni sili magneziju, zažaritev pa traja nekako stotinko sekunde, dočim oslepi človek, ki je to zažaritev videl, popolnoma za 3 do 4 minute.

## Poslednje vesti.

### Novice iz drugih držav.

**Krog vladne krize na Holandskem.** Holandska kraljica je poverila nalogo za sestavo nove vlade dosedanjemu ministrskemu predsedniku Colijnsu, in sicer z naročilom, da je lahko nova vlada iz neparlamentarnih osebnosti. Colijns bo izvršil v svoji vladi, ki je bila v kratki ostavki, le nekatere spremembe, sicer bo pa ostalo vse pri starem.

**Sedmi mednarodni kongres komunistične internacionale (Kominterne)** zboruje v Moskvi. Kongresa se udeležujejo tudi komunistični kolvodje iz inozemstva, kakor iz Francije, Nemčije in iz Španske. Kongres Kominterne je imenoval vodstvo ali generalštab svetovne revolucije. Tudi ta kongres je diktator Rusije Stalin tako pripravil, da ne bodo prišli njegovi nasprotniki na svoj račun.

**Italija-Abesinija.** Vrhovni poveljnik italijanskih čet proti Abesincem general de Bono je ustanovil izredno sodišče, ki bo sodilo vse prestopke po vojaškem zakoniku. To sodišče je imenovano radi prepogostih slučajev nepokorščine med italijanskim vojaštvom. Po poročilih iz Njujorka so se že vršili na italijansko-abesinski meji prvi spopadi, ker so se upali Italijani predaleč. Pri zadnjem spopadu je padlo 40 Italijanov in 20 Abesincev.

**Ogromna škoda zaradi poplave Rumene reke na Kitajskem.** Predsednik odbora za pomoč kitajskim poplavljenecem je izjavil na povrat-

Ku iz doline Rumene reke, da je zajela povodnj 350.000 ha zemlje. Škoda znaša 500 milijonov dolarjev in 10 milijonov ljudi je potrebnih najnujnejše podpore.

### Domače novice.

**Člani angleške kraljeve rodbine na naših tleh.** V avgustu bo obiskal Jugoslavijo angleški prestolonaslednik princ Waleski. Pred njim pa pride v Slovenijo vojvoda Kentski s soprogo.

**Zveza Maistrovih borcev v Mariboru** vabi na svoj redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 11. avgusta ob 10 v mali dvorani Narodnega doma z navadnim dnevnim redom. Dostop samo s člansko legitimacijo in proti plačani članarini. Opozarjamo na ugodnost polovične vožnje na Mariborski teden.

**Umeščenje novega škofa v Senju.** V Senju je bil umeščen novi škof dr. Viktor Burič.

**Kaplan utonil v Savi.** V Savi je utonil zagorski g. kaplan Stular. Pogreb je bil v Zagorju zadnjega julija.

**Požigalčeva roka na delu.** Zadnjo nedeljo, 28. julija je požgala požigalčeva roka v Videžu v župniji Laporje v 22 ostrvih zloženo žito posestniku Korošcu, p. d. Irginu.

**Trikrat so obiskali vlomilci,** ki so že pod ključem, pri Sv. Martinu na Pohorju vilo mariborskega občinskega predstojnika g. dr. Fr. Lipolda. Odnegli so razno posteljnino, perilo, jedila itd.

**Požarna nesreča pri mlatvi.** Po Murskem polju opravljajo mlatcev z velikimi mlatilnimi stroji, katere vozijo od hiše do hiše. Ob priliki mlatve v Radencih se je zgodila velika požarna nesreča pri posestniku Rožmanu. Iskra iz dimnika parnega stroja je padla na zloženo snopje in izbruhnil je ogenj, ki je uničil poleg raznega žita gospodarsko poslopje in mlatilnico, ki je bila izposojena iz Prekmurja. Zgoreli so tudi hlevi. Tri opečene svinje so morali zaklati, ena je zgorela. Drugo živino so rešili.

**Roparski napad.** V Pšenovem pri Besnici v okolici Kranja je bila z doma posestnica Frančiška Trebar. Ko se je vrnila, je naletela v svoji spalnici na vlomilca, ki ji je pobasal raznih kovancev za 2000 Din. Kmetica je hotela lopova zadržati, a ta jo je udaril s topim predmetom, da se je zgrudila nezavestna. Gre za nekega 24letnega hlapca, katerega zasledujejo orožniki.

**Pametna odločitev.** Poročali smo že na tem mestu, da se je soboški okraj priključil glede meščanskih šol okolišu v Lendavi. Že takrat smo opozorili na nedostatek, ki je nastal z odtegnitvijo soboškega okraja od ljutomerskega meščanskošolskega okoliša. Premnogim učencem bi se na ta način onemogočil radi ogromnih stroškov študij na meščanski šoli. Nismo proti meščanski šoli v Lendavi, celo zagovarjamo jo, vendar smo pa morali iz gospodarskih vidikov, v prvi vrsti radi železniške zveze, dvigniti glas, da se soboški okraj priključi okolišu v Ljutomeru. To vprašanje se je sedaj rešilo v splošno zadovoljstvo. Prosvetno ministrstvo je z dnem 19. junijem 1935 odredilo, da se soboški okraj priključi okolišu meščanske šole v Ljutomeru. Učencem iz soboškega okraja, ki hočejo obiskovati meščansko šolo v Ljutomeru, ni treba delati posebne prošnje, ker spadajo že v ta šolski okoliš. To v vednost vsem učencem za meščansko šolo iz soboškega okraja.

**Lažidetektiv na delu.** Orožniki že dolgo zasledujejo tolovaja Franca Omerza iz Blance. Te dni se je priklatil v Artiče pri Brežicah 40 let star mož, ki je izjavil, da je detektiv iz Zagreba in mora napraviti pri posestniku

Franču Petanu v Sp. Pohanci hišno preiskavo, da najde sled za zgoraj omenjenim roparjem. Po hišni preiskavi je zginila z lažidetektivom Petanova zlata ura z dvojnimi pokrovom. Pozneje so prepoznali v zagrebškem detektivu 44letnega Štefana Novaka iz Globokega, ki se je pa skril pred oblastjo.

**Družinska žaloigra.** Dne 27. julija so končali družinski prepiri med zakonskima Dragar v rudniku Bor v Srbiji z grozno žaloigro. Žena je prerezala možu z britvijo vrat, da je izkrmel in nato je skušala še sebe usmrtiti. Zaklani Dragar je doma iz Moravč na Kranjskem in je živel osem let s svojo ženo na Francoskem v rudniku. Po zgubi službe v Franciji sta se preselila Dragarjeva v borski rudnik, dva otroka sta pustila pri sorodnikih v kamniškem okraju. Krvavo dejanje je zagrešila žena iz ljubosumnosti.

### Prireditve in dopisi.

**Sv. Benedikt v Slovenskih goricah.** Naša župnija bo priredila v nedeljo, 4. avgusta ob 6 popoldne pri slavni cerkvi svetih Treh Kraljev veliko prireditev v okviru narodnega dne, ki ga bo proslavila. Nad sto igralcev bo nastopilo v novi Petančičevi dramatizaciji »Miklova Zale«, ki so jo igralci v Laporju priredili 21. julija pred več kot 2000 gledalci. Naši prireditvi pa bo dajalo edinstven značaj dejstvo, da bo uprizoritev zvečer. Kresovi bodo žareli v noč, kakor pred stoletji, ko so našim pradedom naznanjali resničen prihod sovražnika Turka. Turška vojska bo pridrla na konjih in baklje bodo svetile v noč. Jokanje in stokanje krščanske raje, ko jo bodo gnali v sužnost, bo pretresljivo odjekalo v tamo. Trudimo se vsi, da bo prireditev popolna. Oblike bomo dobili iz narodnega gledališča. Na to prireditev vabimo vse, ki jih zanima naš preprosti in naraven način igranja. Igralci iz vseh fara, pridite v skupinah — 4. avgust bo naš tabor! Prireditev bo končana ob 10, tako, da bomo le malo spanja izgubili. Izlet v mesečni noči bo prijeten za vsakogar. To lahko rečemo, da bo ta prireditev nekaj takega, česar Slovenske gorice še niso videle! Žal ne bo nikomur, kdor bo prišel pogledat!

**Fram.** V Koprivniku je 23. julija umrl posestnik in gostilničar Jožef Koren, 85 let star. Vzlednega in značajnega moža, ki je bil svoj čas mnogo let župan v Rančah in pozneje v Loki, je na zadnji poti spremlilo mnogo občinstva. Zvest katoliškim načelom je bil vedno naročnik le dobrih knjig in listov. Potrži družini, ki žaluje za nepozabnim očetom, naše sožalje, njemu pa daj Bog večni mir!

**Fram.** Praznovanje farne patrone sv. Ane se je vršilo v petek in v nedeljo prav slovesno; saj bo ravno letos poteklo 150 let, kar je bila ustanovljena naša župnija. Poleg č. gg. sosedov in msgr. g. dekana je prišel letos tudi mil. g. kanonik dr. Ivan Žagar, ki je v nedeljo pridigoval ter imel slovesno sv. mašo s procesijo. Žal, da je gasilska četa kakor pred dvema leti iz Hotinje vasi, letos pa iz Sp. Polskave, ravno med procesijo z Najsvetejšim, ki se je vršila okoli cerkve, začela v bližini cerkve z godbo vabiti ljudi na svojo tombolo ter tako motila vernike. Težko bi pač našli še kje tak primer brezobzirnosti. V bodoče bomo prisiljeni klicati na pomoč oblasti, da nastopijo proti tistim, ki bi ob takih prilikah morali skrbeti za red, ne pa motiti božjo službo.

**Gg. organistom slovenjebistriške dekanije!** Tovariši! Kakor že veste, se bo vršil v Slov. Bistrici pri podružnici sv. Jožefa 11. avgusta fantovski tabor Katoliške akcije za vso dekanijo. Da bo ta fantovski praznik veličastnejše uspel, vas vljudno vabim, da mi prihitite ta

dan s svojimi moškimi zbori na pomoč. Žrtvujte se! Vsakemu posebej hočem v primeru potrebe pomoč vrniti. Ker so pesmi same lahke, pritegnite tudi druge fante, ki niso stalni cerkveni pevci. Tako, da bo nastopilo vsaj 150 moških pevcev. Kor je dovolj velik. — Grógl, organist.

**Mozirje.** Presenečenje. V nedeljo zjutraj so nas presenetili veliki plakati mozirske Katoliške akcije, ki nam pravijo, da bo v dneh 3., 4., 10. in 11. avgusta, vsakokrat ob osmih zvečer, videti za župnijsko cerkvijo v Mozirju igro o trpljenju našega Odrešenika pod imenom »Naše odrešenje«. Kakor smo zvedeli, je prireditev v rokah igralcev, ki so se lansko leto postavili s »Slehnikom«. Zato opozarjamo in vabimo vse iz bližnje in daljne okolice, da ne zamude predstave, ki bo gotovo vsakega zadovoljila.

**Št. Peter pri Mariboru.** Naš rojak č. g. Marko Kranjc je praznoval 25 letnico mašništva. Naše voščilo je, da mu dobrotni Bog da dočakati še zlatomašniški jubilej. — Neka navidezno svojčas vplivna oseba se je ob razpustu prosvetnega društva izrazil, da »dokler bom jaz župan in dokler bom jaz pri Št. Petru, ne bo nikoli več vašega prosvetnega društva«. Pa je le prišlo drugače. Človek obrača, Bog pa obrne. — Na Jakobovo je obhajal naš ugledni župljan g. Sande Jakob 60 letnico življenja. V zdravju in zadovoljnosti naj mu bo usojeno v krogu svoje družine preživeti še več desetletij.

## MALA OZNANILA

### Cenik malih oglasov.

Vsaka beseda v malem oglašju stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm<sup>2</sup> Din 1.—, do velikosti 50 cm<sup>2</sup> Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača se Din 5.—. Malo oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

**Poštenega hlapca** išče viničar Kebljč Simon, Malečnik 27, Sv. Peter pri Mariboru. 753

**Prodaj posestvo v bližini Poljčan.** Nova stanovanjska hiša s štirimi sobami, vežo in kuhinjo, pod hišo obokana klet, z velikim gospodarskim poslopjem, 16 juh skupnega zemljišča pri hiši. Cena 75.000 Din. potrebnih 40.000 Din. 752

**Proda se posestvo 4 orale,** zelo sadovno, hiša z opeko krita, 5 minut od javne ceste in šole, lahko se stalno redi krava, za vsoto 22.000 dinarjev. Zorko Anton, Podvin 17, p. Laško. 753

**V »Novi starinarini«, Koroška cesta 3,** dobite o priliki »Mariborskega tedna« kakor vsak dan veliko zalogo ostankov: žameta, tiskovine, belo platno za perilo in rjuhe, delena, cajga, oxforda, volneno blago, blago za moške obleke, lepe žepne robce, naglavne rute, predpasnike, moške, ženske in otroške čevlje, nogavice, moške srajce, flanela meter od 3.50 Din, barhent ter pohištvo. 755

**Proda se moški šivalni stroj.** Mayer, Smetanova ulica 46. 757

**Proda se v »Novi starinarini«, Koroška cesta 3:** sobna kredenca, trdi les, z marmorjem 450 dinarjev, kompletna moderna jedilnica 2800 dinarjev, usnjati stoli, mize, postelje, omare. 756